

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Національного університету
«Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
голова ради, ректор
_____Олег ШЕРЕМЕТ
(протокол № 4 від 26.11.2025)
введено в дію наказом № 120
від 28.11.2025

ПОЛОЖЕННЯ

про Науково-дослідний центр усноісторичних досліджень
Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

1. Загальні положення

- 1.1. Центр усноісторичних досліджень (далі – **Центр**) є науково-дослідним структурним підрозділом Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (далі – Інституту).
- 1.2. У своїй діяльності **Центр** керується чинним законодавством України, Статутом Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (далі – Університету), організаційно-нормативними документами Університету / Інституту, а також цим Положенням.
- 1.3. **Центр** створюється з метою організації, координації та розвитку та популяризації наукових, методичних і освітніх напрямів, пов'язаних з усною історією, збором та аналізом усних джерел.
- 1.4. **Центр** може взаємодіяти з іншими науковими структурними підрозділами університету, державними та громадськими інституціями, міжнародними організаціями та дослідницькими установами.

2. Мета і завдання Центру

- 2.1. Основною метою **Центру** є розвиток усної історії як наукового-дослідного та освітнього напрямку, збирання, упорядкування, аналіз, збереження та популяризація усних джерел.
- 2.2. Основні завдання **Центру**:
 - організація та проведення усноісторичних досліджень;
 - створення і підтримка робочого архіву усноісторичних джерел (інтерв'ю, аудіо- та відеоматеріалів, транскриптів) (Додаток А);
 - розробка методичного забезпечення проведення інтерв'ю, анкетування тощо та опрацювання усноісторичних джерел (свідчень);
 - проведення семінарів, тренінгів, майстер-класів з методології усної історії;

- участь у наукових конференціях, круглих столах та інших просвітницьких заходах;
- забезпечення інтеграції усної історії в освітній процес Інституту;
- сприяння студентській та викладацькій науково-дослідницькій діяльності у сфері усної історії;
- реалізація проєктів у царині історичної пам'яті, локальної історії, гендерних студій, соціальної історії та інших напрямів, де застосовуються усноісторичні методи.

3. **Напрями діяльності Центру**

3.1. Науково-дослідницька діяльність:

- збирання та аналіз усних свідчень;
- реалізація наукових проєктів та програм;
- публікація матеріалів за результатами наукових досліджень.

3.2. Освітня діяльність:

- проведення лекцій, спецкурсів з усної історії;
- залучення студентів до практики зі збору та опрацювання усноісторичних свідчень;
- підготовка навчально-методичних матеріалів.

3.3. Культурно-просвітницька діяльність:

- популяризація усної історії через публічні лекції, виставки та інші заходи;
- співпраця з територіальними громадами, музеями, архівами.

3.4. Архівно-документаційна діяльність:

- формування електронного та фізичного архіву матеріалів;
- забезпечення їх належного зберігання та систематизації.

4. **Організаційна структура Центру (Додаток Б)**

4.1. Керує *Центром* керівник, якого призначає директор Інституту.

4.2. Керівник *Центру*:

- організовує діяльність *Центру* та відповідає за її результати;
- координує наукові проєкти та ініціативи;
- представляє *Центр* у внутрішніх та зовнішніх комунікаціях;
- подає щорічний звіт про діяльність *Центру*.

4.3. До складу *Центру* можуть входити:

- викладачі Інституту;
- аспіранти та студенти, залучені до науково-дослідної роботи.

5. **Права та обов'язки**

5.1. *Центр* має право:

- ініціювати наукові проєкти та програми;
- залучати до роботи фахівців інших установ та організацій;
- отримувати фінансову та організаційну підтримку згідно з чинними нормативами;
- укладати партнерські угоди, договори та меморандуми у встановленому порядку;
- створювати та вести власні бази даних і архіви.

5.2. *Центр* зобов'язаний:

- дотримуватися етичних принципів роботи з усними джерелами;
- забезпечувати належне зберігання архівних матеріалів;
- діяти відповідно до нормативних актів Університету;
- щорічно звітувати про результати роботи.

6. Фінансове забезпечення діяльності

6.1. Діяльність *Центру* може фінансуватися за рахунок:

- позабюджетних коштів Університету;
- грантів та міжнародних програм;
- добровільних внесків;
- інших джерел, не заборонених законом.

6.2. Фінансування використовується для реалізації наукових проєктів, придбання обладнання, організації науково-дослідних та просвітницьких заходів, матеріально-технічного забезпечення архіву.

7. Взаємодія Центру з іншими підрозділами

7.1. *Центр* співпрацює з кафедрами, бібліотекою, музеєм Університету та іншими установами, зацікавленими у розвитку усної історичних досліджень.

7.2. *Центр* може бути партнером міжуніверситетських, національних та міжнародних дослідницьких консорціумів.

8. Контроль та звітність

8.1. Контроль за діяльністю *Центру* здійснює директор Інституту.

8.2. *Центр* щорічно звітує перед вченою радою Інституту.

8.3. За необхідності *Центр* може подавати проміжні звіти про діяльність та фінансові звіти.

9. Прикінцеві положення

9.1. Положення набирає чинності з моменту затвердження.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у встановленому порядку.

9.3. Ліквідація або реорганізація *Центру* здійснюється згідно з чинним законодавством та нормативними документами Університету.

Директор Навчально-наукового
інституту історії та соціогуманітарних
дисциплін імені О.М. Лазаревського

Андрій КАТОЛИК